

Onderwerp Evaluatie jaarwisseling 2022-2023	
Nummer	2023/208082
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Walman, V.
Telefoonnummer	023-5113222
Email	vwalman@haarlem.nl
Kernboodschap	De jaarwisseling is rustig verlopen in Haarlem. De terugkoppeling van de politie heeft geen grote incidenten aangegeven.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Relevante eerdere besluiten	
Besluit College d.d. 21 februari 2023	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Graag informeren wij u via deze raadsinformatiebrief over het verloop van de jaarwisseling 2022-2023.

Sinds 2021 heeft Haarlem een verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk. Deze jaarwisseling was de eerste jaarwisseling na de coronaperiode waarbij het gemeentelijke vuurwerkverbod van kracht was. Dit betrof een verbod op het afsteken van vuurwerk, waarbij de verkoop van vuurwerk wel was toegestaan. Tijdens de coronaperiode was er een landelijk vuurwerkverbod.

In aanloop naar de jaarwisseling 2022-2023 zijn er in overleg met verschillende samenwerkingspartners voorbereidingen getroffen om de jaarwisseling in Haarlem zo veilig mogelijk te laten verlopen. Onderstaand treft u een overzicht van deze voorbereidingen alsmede de resultaten van deze voorbereidingen tijdens de afgelopen jaarwisseling.

Vorbereiding

Het verloop van de jaarwisseling wordt in de werkgroep 'Oud en Nieuw' voorbereid. In de werkgroep, onder voorzitterschap van de afdeling Veiligheid en Handhaving, nemen de politie, brandweer, Spaarnelanden, bouwtoezicht en handhaving deel. Het doel van de werkgroep is om op een multidisciplinaire wijze risico's in kaart te brengen en maatregelen te treffen in de aanloop naar de jaarwisseling. Daarnaast vindt er 72 uur voor de jaarwisseling een laatste afstemmingsoverleg plaats waarin de getroffen maatregelen nogmaals worden besproken en de bereikbaarheid van de hulpdiensten wordt gecheckt.

De volgende voorbereidingen worden in de werkgroep besproken:

- het in kaart brengen van aandacht locaties en evenementen;
- het in kaart brengen van de horecaopenstellingen;
- het opstellen van een lijst met risicopanden;
- het opstellen van strategieën om branden te voorkomen;
- het opstellen van een communicatie strategie;
- openbare orde maatregelen.

Voorbeelden van maatregelen zijn het plaatsen van camera's op aandacht locaties, handhaving inzetten om risicovolle objecten tijdig van de openbare weg te verwijderen en het in kaart brengen van hotspots waar veel vuurwerk wordt afgestoken.

Evaluatie

Meldingen en klachten

Ondanks het lokale verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk, is er toch veel vuurwerk afgestoken. Dit is mede zichtbaar in het aantal meldingen dat met betrekking tot vuurwerk bij de gemeentelijke meldkamer is binnengekomen. Vanaf 1 december 2022 tot en met 31 januari 2023 zijn er 260 meldingen omtrent vuurwerk bij de gemeentelijke meldkamer binnengekomen. Het betrof 24 meldingen over afval/vuurwerkrestanten, 213 meldingen over vandalisme, 13 meldingen over borden en straatmeubilair en 10 overige. Het aantal meldingen is daarmee ten opzichte van de voorgaande jaarwisselingen bijna de helft meer¹. Mogelijk heeft het vuurwerkverbod gezorgd voor een hogere meldingsbereid van de Haarlemse burger.

Inzet handhaving

Handhaving begint vanaf november al met het signaleren van risicopanden zoals leegstaande en sloopgebouwen en risicogoederen zoals kerstbomen, autowrakken, autobanden en pallets. In de werkgroep worden risicopanden overzichtelijk bijgehouden. Het verwijderen van risicogoederen vindt preventief plaats om het risico op brandstichting te mitigeren.

¹ 01-12-2021 t/m 18-01-2022: 171 meldingen, 01-12-2020 t/m 18-01-2021: 104 meldingen; 01-12-2019 t/m 21-01-2020: 168 meldingen

Vanaf begin december is handhaving bezig geweest met het behandelen van meldingen en klachten omtrent vuurwerk. Zo zijn de handhavers in de maand december regelmatig langs vooraf bepaalde hotspots gereden, waar vuurwerk werd afgestoken. Bij signalering van het afsteken van illegaal vuurwerk werd samengewerkt met de politie.

Op 29, 30 en 31 december is er in samenwerking met de politie vanuit een hotspotanalyse gehandhaafd op vuurwerkoverlast en zwaar vuurwerk. Hierbij zijn meerdere overtredingen waargenomen. Voor politie en handhaving is het moeilijk gebleken om op heterdaad mensen te beboeten voor het daadwerkelijk afsteken van het vuurwerk. Veelal wordt het vuurwerk of vanuit een groep afgestoken of wordt er gewoonweg niet waargenomen dat het vuurwerk daadwerkelijk wordt aangestoken. De ontbranding en de eventuele knal wordt wel waargenomen. Zeker na een ontploffing van een stuk vuurwerk is het lastig te bewijzen om welke categorie vuurwerk het precies ging. Daarnaast wordt er na een knal gemeld, waarbij niet meer is vast te stellen door wie het vuurwerk tot ontbranding is gebracht. Met de politie wordt er nagedacht over hoe we in de toekomst effectiever met vuurwerkverbod om kunnen gaan.

Handhaving heeft vanaf 24 december 2022 in de gehele stad gecontroleerd op de aanwezigheid van open bouwcontainers. Door de gehele stad, met name in het stadsdeel Noord, werden veel nog veel containers aangetroffen. Na het uitdelen van waarschuwingsbrieven zijn al deze containers van de openbare weg verwijderd. Eén enkele container – in een ander stadsdeel - is uiteindelijk weggesleept. Ook een aantal grote open containers zijn weggehaald. Tevens zijn er een aantal containers weggesleept op oudejaarsdag.

In totaal zijn er door politie en handhaving 9 processen verbaal opgemaakt, 4 minderjarige jongeren zijn doorverwezen naar Halt en 165 personen gewaarschuwd.

Inzet politie

Op 29, 30 en 31 december is de politie samen met handhaving overdag voornamelijk surveillerend aanwezig geweest op straat. Net als vorig jaar mocht de politie op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (wabo), brandbaar materiaal op privé terreinen laten afvoeren. Hier is geen gebruik van gemaakt.

De politie geeft aan terug te kijken op een rustige jaarwisseling en heeft geen aanhoudingen hoeven te verrichten. Wel werd er volgens de politie evengoed veel vuurwerk afgestoken. Tegen excessen is waar mogelijk direct opgetreden. Op de Berlagelaan was op camera te zien dat er een vuur werd gemaakt. Deze is uit elkaar getrokken en direct afgevoerd. Tijdens deze werkzaamheden werd er vuurwerk in het vuur gegooid. De verantwoordelijke hiervan heeft een proces-verbaal gekregen. Er hebben zich geen grote orde verstoringen voorgedaan en de mobiele eenheid heeft dan ook niet hoeven optreden in Haarlem. In totaal vonden er 53 incidentenplaats (van 31 december 00.00 uur

tot 1 januari 08.00 uur; 32 uur). Dit is een minimale stijging van het aantal incidenten ten opzichte van voorgaande jaren².

Inzet camera's

In overleg met de politie zijn er op basis van artikel 2.77 van de APV op de volgende locaties camera's geplaatst: (1) Berlagelaan, (2) Floris van Adrichemlaan/Belgiëlaan, (3) het Voortingsplantsoen, (4) het Teylerplein en (5) de Wim van Eststraat. De camera's werden door de politie live uitgekeken. De camera's zijn van essentieel belang om dreigende situaties duidelijk in beeld te krijgen. Op basis van de camerabeelden heeft de politie goed en bemiddelend kunnen optreden.

Op enkele van de bovenstaande locaties was het rustiger dan verwacht. De locaties van het cameratoezicht worden voor de jaarwisseling van 2023-2024 opnieuw bekeken en afgewogen om te bepalen of op deze locaties nog cameratoezicht nog noodzakelijk is.

Inzet brandweer

De brandweer geeft aan dat zij de jaarwisseling als relatief rustig hebben ervaren. In Haarlem vonden er 39 brandweerincidenten plaats. De brandweer is voornamelijk bezig geweest met brandjes op straat en in containers. Er is een stijging t.o.v. de vorige jaarwisseling. Deze stijging is meer dan vermoedelijk toe te schrijven aan de daling (30%) van de incidenten van de jaarwisseling van 2021-2022 door Corona.

Inzet Spaarnelanden

Spaarnelanden geeft aan terug te kijken op een relatief rustige en opvallend gezellige (weinig agressie) jaarwisseling. Na een eerste analyse geeft Spaarnelanden aan dat de schade beduidend lager is dan voorgaande jaren³. Tot nu toe zijn de volgende kosten in kaart gebracht:

Jaarwisseling 2021-2022	
De kosten aan afvalbakken:	€ 50.000,-
De kosten aan speeltoestellen:	€ 20.000,-
De kosten aan verkeersborden:	€ 12.000,-
De kosten aan bankjes en bomen:	€ 5.000,-

² (2021-2022: 51 incidenten, 2020-2021: 69 incidenten, 2019-2020: 59 incidenten, 2018-2019: 45 incidenten en 2017-2018: 56 incidenten)

³ (2020-2021: ongeveer € 85.000,-, 2019-2020: €76.716,39, 2018-2019: €74.900,- en 2017-2018: €84.460)

Jaarwisseling 2022-2023	
De kosten aan afvalbakken:	€ 38.000,-
De kosten aan speeltoestellen:	€ 0,- ⁴
De kosten aan verkeersborden:	€ 12.000,-
De kosten aan bankjes en bomen:	€ 0,-

Naar aanleiding van het Strategisch Plan Afvalscheiding ('Wij Haarlemmers scheiden afval') zijn er de afgelopen jaren veel ondergrondse containers geplaatst. Na een analyse vanuit Spaarnelanden zijn een aantal van deze containers afgesloten. Het merendeel van de containers was gedurende de jaarwisseling gewoon bruikbaar. Enkel in de risicogebieden werden de containers en afvalbakken afgesloten of verwijderd. Helaas is geen enkele afvalbak bestand tegen het steeds zwaarder wordende illegale vuurwerk dat op dit moment wordt gebruikt.

Spaarnelanden geeft aan dat naar hun inschatting het vuurwerkverbod er voor gezorgd heeft dat er zichtbaar minder vuurwerkafval op straat is aangetroffen. De stad was 1 januari schoner dan voorgaande jaren.

Ook de kerstbomen inzamelactie was weer een succes. Er zijn twee inzameldagen georganiseerd waarbij de kinderen € 0,50 per ingeleverde boom hebben ontvangen. In totaal zijn er 12.615 bomen ingezameld.

Jeugdactiviteiten

Om de jeugdoverlast op straat tijdens de jaarwisseling zoveel mogelijk terug te dringen, zetten we niet alleen repressief in met de politie en handhaving, maar ook preventief. Zo heeft de politie vooraf veel contact met jongerenwerkers over vermoedens van eventuele dreigende ordeverstoringen. Daarnaast vraagt de gemeente al een aantal jaren aan het samenwerkingsverband Jeugd om een programma te maken voor jongeren. Na de coronatijd was het net als in alle andere branches weer even opstarten en kijken welke activiteiten er voor de jongeren georganiseerd konden worden. Uiteindelijk zijn er vanuit meerdere organisaties (Thriple Threat, Stichting Hattrick, Jong Haarlem, Stichting STAD en Haarlem Effect) verschillende activiteiten georganiseerd. Op oudejaarsdag zijn er vele jongeren actief geweest bij de activiteiten van het jongerenwerk in de stadsdelen Centrum, Oost, Noord, Schalkwijk en het Rozenprieel.

⁴ Tijdens de jaarwisseling 2021-2022 zijn er vernielingen gepleegd aan de toestellen aan het Voortingsplantsoen. Dit betrof de grootste kostenpost. Deze jaarwisseling is dit uitgebleven. Vanuit Spaarnelanden en BBOR zouden er nog schades kunnen komen. Het totaal overzicht hiervan is nog niet compleet, maar grote schade wordt niet verwacht.